

ความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้เรียน ที่มีต่อบทบาทพระสงฆ์สอนศีลธรรมในโรงเรียน
ในจังหวัดสุรินทร์

The Satisfaction of Administrators, Teachers, Learners to the Project of Buddhist Monks
Teaching in Schools : A Case Study in Surin Province

พระครูสุนทรสืลวัฒน์ (บุญญิต สีสสาโร)

พุทธศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชา พระพุทธศาสนา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้มีจุดประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้เรียน ที่มีต่อบทบาทของพระสงฆ์สอนศีลธรรมในโรงเรียน ในจังหวัดสุรินทร์ 2) เปรียบเทียบ ความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้เรียน ที่มีต่อบทบาทของพระสงฆ์สอนศีลธรรมในโรงเรียน ในจังหวัดสุรินทร์จำแนกสถานภาพ ตามเพศ อายุ และระดับการศึกษา 3) ศึกษาข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปพัฒนาการปฏิบัติงานของพระสงฆ์สอนศีลธรรมในโรงเรียน ในจังหวัดสุรินทร์

ผลการศึกษาพบว่า

1. ระดับความพึงพอใจของผู้บริหาร ครูและนักเรียนที่มีต่อบทบาทของพระสงฆ์สอนศีลธรรมในจังหวัดสุรินทร์พบว่า โดยภาพรวม ผู้บริหาร ครูและนักเรียนผู้ตอบแบบสอบถาม มีความพึงพอใจต่อพระสงฆ์สอนศีลธรรมในโรงเรียนอยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปหาน้อย คือ ดานคุณลักษณะของครู ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล ดานสื่อการสอน ดานการกำหนดเนื้อหาวิชา และดานวิธีการสอน

2. เปรียบเทียบสมมติฐานความพึงพอใจของผู้บริหาร ครู และนักเรียนที่มีต่อพระสงฆ์สอนศีลธรรมในโรงเรียนจังหวัดสุรินทร์ จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา พบว่ามีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน และจากผลการวิเคราะห์ตัวแปรรายดาน พบว่าดานคุณลักษณะทั่วไปของครู และดาน การวัดผลประเมินผล นักเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยกเว้นดานการกำหนดเนื้อหาวิชา ดานวิธีการสอน ดานสื่อการสอน และดานการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน

3. ข้อเสนอแนะของผู้บริหาร ครู และนักเรียนที่มีต่อบทบาทพระสงฆ์สอนศีลธรรมในโรงเรียน ผู้วิจัยได้ศึกษาวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้บริหาร ครูและนักเรียนที่มีต่อบทบาทพระสงฆ์สอนศีลธรรมในโรงเรียน 6 ดาน วิเคราะห์หาค่าความถี่ ร้อยละค่าเฉลี่ย(Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) พบว่า ทั้งโดยรวมและรายดานอยู่ในระดับมากเหมือนกัน ซึ่งผู้วิจัยถือว่าเปนผลลัพท์ที่ดีและน่าพอใจเป็นอย่างยิ่ง แต่ยังมีบางส่วนในแต่ละดานที่ผู้บริหาร ครูและนักเรียนสวนน้อยใดใหข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรค และแนวทางแก้ไข มีดังนี้

1) ปัญหาและอุปสรรค คือ ครูไม่เปนกลาง มีความสนิทสนมกับนักเรียนมากเกินไป ไม่มีคุณภาพหาความน่าเชื่อถือ ไม่มีความพร้อมในการสอน ไม่สร้างความคุ้นเคยกับนักเรียน สอนเนื้อหามากเกินไปไม่สอดคล้องกับธรรมชาติ ไม่ครอบคลุมไม่ชัดเจนไม่เข้ากับปัจจุบันมีสื่อประกอบน้อยสอนไม่ค่อยเข้าใจ ไม่สนุกสนานกิจกรรมไม่ค่อยมี

2) แนวทางการสอนศีลธรรม คือ ครูควรจะทำตัวให้เป็นกลาง อยาสนิทสนมกับนักเรียนมากเกินไป หมั่นศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ ทำตัวให้น่าเชื่อถือ เตรียมความพร้อมก่อนที่จะสอน ทักทายสร้างความคุ้นเคยกับนักเรียน สอนเนื้อหาให้สอดคล้องกับธรรมชาติ ให้ครอบคลุมและชัดเจน เนื้อหาให้เข้า กับปัจจุบัน ควรจะมีสื่อประกอบ หาแนวทางสอนให้เข้าใจ สร้างบรรยากาศให้สนุกสนาน กิจกรรมต้องหลากหลาย

Abstract

The purpose of this thesis is to study (1) the level of satisfaction of school administrators, teachers, and students with the roles of the moral teaching in school. In group 2) compare the satisfaction of school administrators, teachers and students, with the roles of the moral teaching in the school. In Surin classified status by gender, age and education. 3) to study the comments. Suggestions for the development operations of the moral teaching in schools in the province.

The study found that

1. The satisfaction level of management. Teachers and students with its around the role of the moral teaching in Surin Province, find its overall administrators, teachers and students consumer answered the questionnaire. Satisfaction ratings with the moral teaching in the school is its high ranked from high to find its, is its characteristics of teachers. Its activities. Its measurement and evaluation of its educational work its work determining the content and its the way of teaching.

2. Compare the assumption satisfaction of administrators, teachers and students of the Bible ' moralistic in Surin province, classified by sex, age, educational qualifications were not satisfied with the different quantities. The results of the analysis of the Translation of the the Chad found that the characteristics of the teacher. And the evaluation result Students differ the satisfaction' statements are statistically significant at the 0.05 level determining the content. The teaching methods. The medium of instruction. And the activity of teaching. No differences were satisfied different.

3. recommendations of administrators, teachers and students with the ' the role of morality in schools. The research study analyzed the satisfaction of the management. Teachers and students in the role of morality in schools the analysis of information was to determine the frequency percent of the Average (Mean) and standard deviation' (Standard Deviation) found that' both overall and in the the in much the same. The researchers considered the result of the great secret and the less satisfactory is the most. However, there are some in different parts of the executives. Teachers and students of the digestibility to comment on the issue obstacles. And solutions to solve the following.

1) Problems and obstacles: Biased treatment to students, excessive familiarity to students, unreliable personality, lack of teaching readiness, lack of acquaintance with students, appropriate teaching of overwhelming contents, unsuitability of time, lack of teaching aid, lack of teaching skill and activities.

2) The guideline solutions were as follows: Impartiality to their students, appropriate acquaintance, all time-learning, reliability, Good preparation before teaching, being close to students, suitable covered and clear teaching of contents, response of students' need, update contents, preparation of good teaching aids, teaching application for good understanding, pleasant class atmosphere, various activities

บทนำ

จากสภาพวิถีชีวิตของผู้คนในสังคมไทยที่ต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงภายใต้กระแสสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรม ทำให้เกิดภาวะสับสนในวิถีชีวิต ค่านิยม และภูมิคุ้มกันทางสังคมลดลง จนก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรม คือละเลยคุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรม ซึ่งปัญหาเหล่านี้ได้ส่งผลกระทบต่อเด็ก เยาวชน นักเรียน นักศึกษาให้หลงผิดและมีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไปในทางไม่พึงประสงค์ เช่น ขาดระเบียบวินัย เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ทะเลาะวิวาท มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร และขาดวินัยในการดำเนินชีวิต ดังนั้นจึงจำเป็นต้องเร่งด่วนในการปลูกฝังกล่อมเกลียดด้วยหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันชีวิต ให้มีสำนึกผิดชอบชั่วดี มีสติพิจารณาอย่างคิด มีจิตใจใฝ่ดีและมีพลังใจที่เข้มแข็ง โดยนัยนี้ โครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน จึงถือกำเนิดขึ้นและเริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปีงบประมาณ 2546 โดยข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ระหว่าง กระทรวงวัฒนธรรมกับ กระทรวงศึกษาธิการ ในการสนับสนุนให้พระภิกษุสงฆ์เข้าไปสอนในโรงเรียน ทั้งระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และ อาชีวศึกษา

ปัจจุบันมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยวิทยาเขตสุรินทร์ ได้รับผิดชอบดำเนินโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน มาเป็นเวลา 6 ปีแล้ว (พ.ศ.2551 – พ.ศ.2557) โดยมีพระสอนศีลธรรมในความรับผิดชอบดูแลจำนวนทั้งสิ้น 910 รูป แบ่งเป็นพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนเขตจังหวัดสุรินทร์ จำนวน 428 รูป ใน 385 โรงเรียน และพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนเขตจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 482 รูป ใน 453 โรงเรียน (ศูนย์อำนวยการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์, 2556)

จากหลักการและเหตุผลดังกล่าว เพื่อให้ทราบถึงอุปสรรค ปัญหาและแนวทางการดำเนินการตามโครงการฯ ผู้วิจัยเห็นว่ามีความจำเป็นที่จะต้องทำการวิจัยถึงความพึงพอใจของผู้บริหาร ครู และผู้เรียน ที่มีต่อพระสงฆ์ที่เข้าไปสอนศีลธรรมในโรงเรียน โดยผู้วิจัยมุ่งศึกษาความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้เรียน ที่มีต่อบทบาทของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนเฉพาะในเขตจังหวัดสุรินทร์ ซึ่งผลของข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัยนี้ จะได้นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ในด้านการปรับปรุง และพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนให้เกิดประสิทธิผลยิ่งขึ้นในโอกาสต่อไป

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้เรียน ที่มีต่อบทบาทของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน จังหวัดสุรินทร์
2. เพื่อเปรียบเทียบ ความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้เรียน ที่มีต่อบทบาทของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน จังหวัดสุรินทร์จำแนกสถานภาพ ตามเพศ อายุ และระดับการศึกษา
3. เพื่อศึกษาข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปพัฒนาการปฏิบัติงานของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ในจังหวัดสุรินทร์

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ที่มุ่งศึกษาความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้เรียน ในโรงเรียนที่มีพระสอนศีลธรรม ในเขตจังหวัดสุรินทร์ ในโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้เรียน ในโรงเรียนที่มีพระสอนศีลธรรมในเขตจังหวัดสุรินทร์ จำนวน 385 โรง มีประชากรรวมทั้งสิ้นจำนวน 41,645 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน

385 คน ครู จำนวน 385 คน และผู้เรียน จำนวน 40,872 คนกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้เรียน ในโรงเรียนที่มีพระสอนศีลธรรม ในจังหวัดสุรินทร์ สุ่มตัวอย่างโดยวิธีแบ่งชั้น (Stratified Sampling) และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้โปรแกรมคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของฮานินท์ คิลป์จารุ อาจารย์ประจำสาขาวิชาธุรกิจอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ (ฮานินท์ คิลป์จารุ, 2551 : 57-59) ที่ช่วงความเชื่อมั่น 95 % ค่าความคลาดเคลื่อน 5 % ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 381 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 70 คน ครู 70 คน และผู้เรียน 241 คน

ผู้วิจัยทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีแบ่งชั้น (Stratified Sampling) ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้ ใช้การสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) จากแต่ละกลุ่ม ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษา กำหนดมา 70 คน ครู กำหนดมา 70 คน ผู้เรียน กำหนดมา 241 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูและผู้เรียนเกี่ยวกับบทบาทของพระสอนศีลธรรมทั้ง 6 ด้าน คือ 1) ด้านคุณลักษณะของพระสอนศีลธรรม 2) ด้านเนื้อหาวิชาที่สอน 3) ด้านวิธีการสอน 4) ด้านการใช้สื่อการสอน 5) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและ 6) ด้านการจัดสภาพการเรียนการสอน เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open-Ended) ให้แสดงข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาการสอนของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลใช้การหาค่าความถี่ (Frequency) และการหาร้อยละ (Percentage) วิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจ ใช้การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาการสอนของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสรุปในเชิงบรรยาย วิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจ โดยการทดสอบค่าที (T-test) และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One - way Analysis of variance (ANOVA) ด้วยการทดสอบแบบเอฟ (F-test) และเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ (Scheffe)

ผลการวิจัย

สรุประดับความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้เรียน ที่มีต่อบทบาทของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน จังหวัดสุรินทร์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ด้านคุณลักษณะพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และนักเรียน มีความพึงพอใจด้านคุณลักษณะพระสอนศีลธรรม อยู่ในระดับมากทุกข้อ ซึ่งเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ คือการแต่งกายเรียบร้อย การประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี การเป็นตัวอย่างในด้านกิริยามารยาทและความประพฤติ ปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียน เอาใจใส่ต่อนักเรียน ใฝ่รู้ใฝ่ศึกษา มาสอนตรงเวลา เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมพบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สรุปได้ว่าผู้บริหารสถานศึกษา ครู และนักเรียน มีความพึงพอใจต่อบทบาทต่อพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ด้านคุณลักษณะพระสอนศีลธรรมอยู่ในระดับ มาก

ด้านเนื้อหาวิชาที่สอน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และนักเรียน มีความพึงพอใจต่อบทบาทพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน มีความพึงพอใจด้านเนื้อหาวิชาที่สอนอยู่ในระดับมากทุกตัวชี้วัด ซึ่งเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ คือเนื้อหามีความถูกต้องด้านวิชาการ เนื้อหาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์รายวิชา เนื้อหาที่น่าสนใจ เนื้อหาเหมาะสมกับเวลา เนื้อหาเหมาะสมกับวัย เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมพบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ใน

ระดับมาก สรุปได้ว่าผู้บริหารสถานศึกษา ครู และนักเรียน มีความพึงพอใจต่อบทบาทพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ด้านเนื้อหาวิชาที่สอนอยู่ในระดับ มาก

ด้านวิธีการสอน พบว่าผู้บริหารสถานศึกษา ครู และนักเรียน มีความพึงพอใจต่อบทบาทพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ด้านวิธีการสอนอยู่ในระดับมากทุกตัวชี้วัด ซึ่งเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ คือ การใช้วิธีการสอนแบบยกอุทาหรณ์เล่าให้ฟังประกอบ การใช้วิธีสอนแบบทำเป็นตัวอย่าง การใช้วิธีสอนเปรียบเทียบด้วยข้ออุปมา การใช้วิธีสอนแบบการใช้อุปกรณ์การสอน การใช้วิธีการสอนแบบการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมพบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สรุปได้ว่าผู้บริหารสถานศึกษา ครู และนักเรียน มีความพึงพอใจต่อบทบาทพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ด้านวิธีการสอนอยู่ในระดับ มาก

ด้านการใช้สื่อการสอน พบว่าผู้บริหารสถานศึกษา ครู และนักเรียน มีความพึงพอใจต่อบทบาทพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ด้านการใช้สื่อการสอนอยู่ในระดับมาก 4 ตัวชี้วัดและในระดับปานกลาง 1 ตัวชี้วัด ซึ่งเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ คือการใช้สื่อการสอนทำให้ผู้เรียนเข้าใจได้ง่าย การใช้สื่อการสอนมีความสอดคล้องกับเนื้อหา การใช้สื่อการสอนดึงดูดความสนใจ การใช้สื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิดที่จะตั้งคำถาม การใช้สื่อการสอนมีความทันสมัย เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมพบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สรุปได้ว่าผู้บริหารสถานศึกษา ครู และนักเรียน มีความพึงพอใจต่อบทบาทพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ด้านการใช้สื่อการสอนอยู่ในระดับ มาก

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่าผู้บริหารสถานศึกษา ครู และนักเรียน ที่มีบทบาทต่อพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน มีความพึงพอใจด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากทุกตัวชี้วัด ซึ่งเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ คือ พระสอนศีลธรรมมีการนำนักเรียนบริหารจิตเจริญปัญญาก่อนเข้าเรียน พระสอนศีลธรรมนำจัดกิจกรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา พระสอนศีลธรรมนำนักเรียนทำโครงการคุณธรรมและกิจกรรมจิตอาสา พระสอนศีลธรรมนำนักเรียนไปปฏิบัติศาสนกิจที่วัด พระสอนศีลธรรมนำจัดกิจกรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมพบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สรุปได้ว่าผู้บริหารสถานศึกษา ครู และนักเรียน มีความพึงพอใจต่อบทบาทพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับ มาก

ด้านการจัดสภาพการเรียนการสอน พบว่าผู้บริหารสถานศึกษา ครู และนักเรียน ที่มีบทบาทต่อพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน มีความพึงพอใจด้านการจัดสภาพการเรียนการสอน อยู่ในระดับมากทุกตัวชี้วัด ซึ่งเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ คือ มีพระพุทธรูปหน้าบริเวณโรงเรียน มีพระพุทธรูปประจำห้องเรียน มีความสะอาด สงบ ร่มรื่น มีป้ายพุทธศาสนสุภาษิต วาทีธรรมติดตามที่ต่างๆ มีห้องพระพุทธศาสนาหรือลานธรรม มีป้ายโรงเรียนวิถีพุทธ เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมพบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สรุปได้ว่าผู้บริหารสถานศึกษา ครู และนักเรียน มีความพึงพอใจต่อบทบาทพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ด้านการจัดสภาพการเรียนการสอนอยู่ในระดับ มาก

สรุปการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้เรียน ที่มีต่อบทบาทของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน จังหวัดสุรินทร์จำแนกสถานภาพ ตามเพศ อายุ และระดับการศึกษา

จากการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูและผู้เรียน ที่มีต่อบทบาทพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนจำแนกตาม สถานภาพโดยรวม มีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

ด้านคุณลักษณะของพระสอนศีลธรรม โดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อการแต่งกายเรียบร้อยและมาสอนตรงเวลา มีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ด้านเนื้อหาวิชาที่สอน พบว่าความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้ศึกษาที่มีต่อบทบาทพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนด้านเนื้อหาวิชาที่สอนโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อ เนื้อหาความรู้ถูกต้องทางวิชาการ มีความพึงพอใจแตกต่างกันที่มีนัยสำคัญทางสถิติ .01

ด้านวิธีการสอน พบว่าความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้เรียนต่อบทบาทครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนจำแนกตามสถานภาพ ด้านวิธีการสอน โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าไม่แตกต่างกัน

ด้านการใช้สื่อการสอน พบว่าความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้เรียนต่อบทบาทครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนจำแนกตามสถานภาพ ด้านการใช้สื่อการสอน โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าไม่แตกต่างกัน

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่าความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้เรียนต่อบทบาทครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้เรียน มีความพึงพอใจต่อบทบาทครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ข้อพระสอนศีลธรรมมีการนำนักเรียนบริหารจิตเจริญปัญญาก่อนเข้าเรียน พระสอนศีลธรรมนำนักเรียนไปปฏิบัติศาสนกิจที่วัด และพระสอนศีลธรรมนำจัดกิจกรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

ด้านการจัดสภาพการเรียนการสอน พบว่าความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูและผู้เรียนต่อบทบาทครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนด้านการจัดสภาพการเรียนการสอนโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อไม่แตกต่าง

จากการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูและผู้เรียน ที่มีต่อบทบาทพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนจำแนกตาม ตามเพศ

เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้เรียนที่มีต่อบทบาทครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนที่มีเพศต่างกันเปรียบเทียบรายด้านพบว่า

ด้านคุณลักษณะพระสอนศีลธรรม โดยรวมมีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีความแตกต่างกันที่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ด้านเนื้อหาวิชาที่สอน พบว่า ความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้เรียนที่มีต่อบทบาทครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนที่มีเพศต่างกัน ด้านเนื้อหาวิชาที่สอน โดยรวมมีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อไม่มีความแตกต่างกันที่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ด้านวิธีการสอน พบว่า ความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้เรียนที่มีต่อบทบาทครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนที่มีเพศต่างกัน ด้านวิธีการสอน โดยรวมมีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อไม่มีความแตกต่างกันที่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ด้านการใช้สื่อการสอน พบว่า ความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้เรียนที่มีต่อบทบาทครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนที่มีเพศต่างกัน ด้านการใช้สื่อการสอน โดยรวมมีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อไม่มีความแตกต่างกันที่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า ความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้เรียนที่มีต่อบทบาทครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนที่มีเพศต่างกัน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมมีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อไม่มีความแตกต่างกันที่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ด้านการจัดสภาพการเรียนรู้การสอน พบว่า ความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้เรียนที่มีต่อบทบาทครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนที่มีเพศต่างกัน ด้านการจัดสภาพการเรียนรู้การสอน โดยรวมมีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อไม่มีความแตกต่างกันที่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูและผู้เรียน ที่มีต่อบทบาทครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนจำแนกตาม อายุ พบว่าความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูและผู้เรียนต่อบทบาทครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน จำแนกตามอายุ โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าไม่แตกต่างกัน

เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้เรียนที่มีต่อบทบาทครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนที่มี อายุ ต่างกันเปรียบเทียบรายด้านพบว่า

ด้านคุณลักษณะพระสอนศีลธรรม พบว่าความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูและผู้เรียนต่อบทบาทครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน จำแนกตามอายุ ด้านคุณลักษณะพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การแต่งกายเรียบร้อยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

ด้านเนื้อหาวิชาที่สอน พบว่าความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูและผู้เรียนต่อบทบาทครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนจำแนกตามอายุ ด้านเนื้อหาวิชาที่สอน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าไม่แตกต่างกัน

ด้านวิธีการสอน พบว่าความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูและผู้เรียนต่อบทบาทครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนจำแนกตามอายุ ด้านวิธีการสอน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าไม่แตกต่างกัน

ด้านการใช้สื่อการสอน พบว่าความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้เรียนต่อบทบาทครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนจำแนกตามอายุ ด้านการใช้สื่อการสอน โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าไม่แตกต่างกัน

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน พบว่าความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้เรียนต่อบทบาทครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน จำแนกตามอายุโดยภาพรวมมีความแตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อพระสอนศีลธรรมนำนักเรียนทำโครงการคุณธรรมและกิจกรรมจิตอาสา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

ด้านการจัดสภาพการเรียนรู้การสอน พบว่าความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูและผู้เรียน ต่อบทบาทครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนจำแนกตามอายุ ด้านการจัดสภาพการเรียนรู้การสอน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาโดยรายข้อพบว่าไม่แตกต่างกัน

จากการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูและผู้เรียน ที่มีต่อบทบาทครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนจำแนกตาม ระดับการศึกษา พบว่าความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูและผู้เรียนต่อบทบาทครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน จำแนก ระดับการศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าไม่แตกต่างกัน

เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้เรียนที่มีต่อบทบาทครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนที่มี ระดับการศึกษาต่างกัน เปรียบเทียบรายด้านพบว่า

ด้านคุณลักษณะพระสอนศีลธรรม พบว่าความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้เรียนต่อบทบาทครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนจำแนกตามระดับการศึกษา ด้านคุณลักษณะพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าไม่แตกต่างกัน

ด้านเนื้อหาวิชาที่สอน พบว่าความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูและนักเรียนต่อบทบาทครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนจำแนกตามระดับการศึกษา ด้านเนื้อหาวิชาที่สอนโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าไม่แตกต่างกัน

ด้านวิธีการสอน พบว่าความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และนักเรียนต่อบทบาทครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนจำแนกตามระดับการศึกษา ด้านวิธีการสอนโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าไม่แตกต่างกัน

ด้านการใช้สื่อการสอน พบว่าความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และนักเรียนต่อบทบาทครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนจำแนกตามระดับการศึกษา ด้านการใช้สื่อการสอน โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าไม่แตกต่างกัน

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่าความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และนักเรียนต่อบทบาทครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จำแนกตามระดับการศึกษาโดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกันเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อไม่มีความแตกต่างกัน

ด้านการจัดสภาพการเรียนการสอน พบว่าความพึงพอใจของผู้บริหาร ครู และนักเรียนต่อบทบาทครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนจำแนกตามระดับการศึกษา ด้านการจัดสภาพการเรียนการสอนโดยภาพรวมไม่แตกต่าง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าไม่แตกต่าง

สรุปข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปพัฒนาการปฏิบัติงานของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ในจังหวัดสุรินทร์

สรุปข้อเสนอแนะด้านคุณลักษณะพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน พระสอนศีลธรรมเมื่อเข้าไปสอนในโรงเรียนแล้วไม่ควรทำตัวสนิทสนมกับนักเรียนคนใดคนหนึ่งหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งอย่าง แต่ควรวางตัวให้เหมาะสมกับการเป็นพระสงฆ์และเป็นครู

ด้านเนื้อหาวิชาที่สอนสะท้อนให้เห็นว่าครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนเตรียมตัวในการสอนไม่พร้อมไม่ได้ศึกษาเนื้อหาวิชาที่สอนเท่าที่ควร ควรปรับปรุงในด้านนี้ให้มาก เพราะเนื้อหาที่จะสอนถือว่าเป็นสิ่งสำคัญมากในการเรียน

ปัญหาด้านวิธีการสอนและข้อเสนอแนะเป็นสิ่งที่เชื่อมโยงกับปัญหาด้านเนื้อหาวิชาที่สอนเพราะเป็นสิ่งที่เชื่อมโยงกัน ถ้ามีวิธีการสอนที่ดีสามารถทำให้นักเรียนสนใจที่จะเรียนรู้ได้ประกอบกับมีเนื้อหาที่ดีแล้วการสอนวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียนย่อมประสบความสำเร็จ

ปัญหาและข้อเสนอแนะด้านการใช้สื่อการสอนเป็นสิ่งที่สำคัญทำให้เข้าใจได้ว่าครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนมีการใช้สื่อในการสอนน้อย เมื่อมีการใช้สื่อน้อยทำให้นักเรียนไม่เข้าใจในเนื้อหาวิชาที่สอน หรือไม่สนใจที่จะเรียนเพราะไม่สนุก ครูพระสอนศีลธรรมจึงควรฝึกสร้างสื่อในการสอน เพื่อเป็นอุปกรณ์ในการสอน

การจัดกิจกรรมเสริมการเรียนในเนื้อหาวิชาที่สอนถือเป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับครูในปัจจุบันนี้ เพราะกิจกรรมทำให้เด็กสนใจในการเรียน เช่นกิจกรรมเกี่ยวกับวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา กิจกรรมเล่านิทานประกอบเรื่องในเนื้อหาวิชาที่สอน เป็นต้น ฉะนั้นครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนควรมีกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อบูรณาการในการเรียน

ครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนถือเป็นครูคนหนึ่งโรงเรียน เมื่อเข้าชั้นเรียนสอนนักเรียน จึงควรเอาใจใส่ห้องเรียนให้เป็นระเบียบเรียบร้อย เพื่อให้บรรยากาศเหมาะสมในการเรียนการสอน ทำให้นักเรียนมีความเคารพ เชื่อฟังครูสอนได้

การอภิปรายผลของการวิจัยครั้งนี้ จะกล่าวถึงการศึกษาความพึงพอใจของผู้บริหาร ครูและนักเรียนที่มีต่องานพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน จังหวัดสุรินทร์ดังนี้

ระดับความพึงพอใจของผู้บริหาร ครู และนักเรียนที่มีต่องานพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน จังหวัดสุรินทร์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาโดยรายด้านพบว่า มีระดับความพึงพอใจจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านคุณลักษณะพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการจัดสภาพการเรียนการสอน ด้านวิธีการสอน ด้านเนื้อหาวิชาที่สอน และด้านการใช้สื่อในการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ “พระชาติ สิริจโน (ศรีราชา) เปรียบเทียบทัศนคติของครูและนักเรียนที่มีต่อพระภิกษุผู้สอนในโรงเรียน เขตธนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานครเขต 3 ผลการศึกษาวิจัยพบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก

สรุปและข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- 1) พระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ควรศึกษาคุณลักษณะของครูให้เข้าใจ นำไปประพฤติปฏิบัติให้ถูกต้องและเหมาะสม จะเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียน เพื่อที่จะทำให้นักเรียนมีความประพฤติปฏิบัติที่ดียิ่งขึ้นไป
- 2) พระสอนศีลธรรมในโรงเรียนควรทำความเข้าใจในการกำหนดเนื้อหาวิชา ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับวิชาที่สอน ก่อนที่จะนำไปใช้ เพื่อที่จะทำให้นักเรียนที่เรียนนั้นไม่สับสนในเรื่องที่จะสอน และจะทำให้นักเรียนมีความเข้าใจได้ง่ายขึ้น
- 3) พระสอนศีลธรรมในโรงเรียนควรจะค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอเกี่ยวกับเรื่องของวิธีการสอน เพราะว่าการสอนนั้นจะต้องสอนอย่างหลากหลายวิธีจะสอนวิธีเดียวไม่ได้ การใช้วิธีการสอนที่หลากหลายนั้น จะทำให้เด็กไม่เบื่อที่จะเรียน และจะทำให้เด็กสนใจที่จะเรียนมากขึ้น
- 4) พระสอนศีลธรรมในโรงเรียนควรจะสรรหาสื่อการสอน ใหม่ๆอยู่เสมอ และก็ควรนำไปใช้ให้เหมาะสมกับเนื้อหาและตัวของผูเรียน เพราะวาสื่อนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่งในการสอนจะเป็นตัวเรียกความสนใจจากผูเรียนได้อย่างดี และช่วยให้ผูเรียนเขาใจในเรื่องที่จะเรียนงายขึ้น
- 5) พระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ครูควรจะมีกิจกรรมการเรียนการสอนไปให้เด็กได้ทำไดปฏิบัติทุกครั้ง เพราะกิจกรรมจะเป็นตัวนำเขาสูการเรียนการสอนอย่างที่ดีทีเดียวและครูจะมีไ้หลากหลาย
- 6) พระสอนศีลธรรมในโรงเรียนควรมีการวัดผลและประเมินผล หลายรูปแบบหลายด้านเพราะการวัดผลนั้นจะทำให้เรารู้ว่า นักเรียนแต่ละคนนั้นมีความสามารถในด้านใดเพื่อที่จะทำใหผู้สอนนำมาแก้ไขข้อบกพร่องการสอนของผู้สอนได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อคุณลักษณะของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา
- 2) ศึกษาความพึงพอใจที่มีการใช้สื่อการเรียนการสอนของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา
- 3) ศึกษาความพึงพอใจที่มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา
- 4) ควรเนนงานวิจัยเชิงคุณภาพโดยมีการศึกษาแบบสัมภาษณ์เชิงลึก

เอกสารอ้างอิง

ศูนย์อำนวยการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์. **คู่มือปฏิบัติงานโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน**. พิมพ์ครั้งที่ 2. สุรินทร์ : โรงพิมพ์ ร้านเล็กดีไซด์-กราฟิค, 2556.

ธานินทร์ ศิลป์จารุ. **การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS**. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ บิสซิเนสอาร์แอนด์ดี, 2551.